

Motion till riksdagen

1986/87:L815

Lars Ahlmark (m)

Förlängning av patenttiden för läkemedel

Framtagandet av nya läkemedel är en viktig men mycket kostnadskrävande process. Inom branschen räknar man med investeringar på hundratals miljoner kronor för att utveckla ett helt nytt läkemedel. Villkoren på marknaden avgör om investeringar av denna storleksordning skall kunna komma till stånd. En avgörande faktor är då patentlagstiftningen.

Patentskyddet för läkemedel löper i Sverige under 20 år från den dag patent sökts. Den effektiva patenttiden är dock betydligt kortare. Det beror på att sedan de bärande första patenten sökts återstår en utvecklingstid av kanske fem till tio år och en registreringstid av ytterligare minst två år. I Sverige torde den genomsnittliga effektiva patenttiden vara under tio år. Detta försvagar givetvis kraftigt patentskyddets syfte: att skapa möjligheter till forsknings- och utvecklingsinsatser.

Läkemedel intar en särställning jämfört med andra produkter och i flera länder har man tagit konsekvenserna av detta. I USA är det möjligt att efter ansökan få en förlängd patenttid, varvid hänsyn tas till såväl tid för kliniska prövningar som till myndigheternas granskning av läkemedlet. Andra länder, exempelvis Korea, går samma väg. Diskussioner om liknande åtgärder förs även inom EG och i Japan.

Svensk läkemedelsindustri har under åren utvecklat en rad originalprodukter som hävdat sig väl på världsmarknaden. Handelsbalansen för läkemedel visade år 1985 ett överskott på över 500 milj. kr.; exporten uppgick detta år till över 2,6 miljarder kronor.

Vårt lands läkemedelsindustri vilar nästan helt på en forskningsbaserad produktion. Förutsättningarna för en framtida utveckling som konkurrenskraftig exportindustri är goda. Det kräver dock att likartade förhållanden kommer att råda här som i de starkaste konkurrentländerna. Därvid är en förlängd effektiv patenttid för läkemedel en central fråga. En lämplig väg att gå är att låta tidpunkten för registreringsbeslutet (varefter läkemedlet får marknadsföras) gälla som bas för patenttiden 20 år.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av patentlagen i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 27 januari 1987

Lars Ahlmark (m)